

Milénium: POČÁTEK

Obrazy z let 2000 až 2010

I.

První týden milénia

Od novoroční kocoviny
po milionovou výhru

s. 9

II.

Osm vlád za jedenáct let

Od Zemana přes
Topolánka po Nečase

s. 27

III.

Válka s teroristy

Od Adenu přes
New York po Bagdád
a Vítkov

s. 56

IV.

Dlouhá cesta do Bruselu

Od námluv
po Schengen
a Entropu

s. 79

V.

Politické aféry i bizarnosti

Od operace Olovo
po Topolánkovo
vepřo knedlo

s. 97

VI.

Politické celebrity v Česku

Od belgického krále
po papeže

s. 121

VII.

Všemocné živly přírodní

Od povodní v Praze
po islandskou sopku

s. 143

VIII.

Kostlivci z komunismu

Od Karla Vaše
po hledání
důstojníků StB

s. 165

IX.

Všední život I

Česká pivní republika

s. 181

X.

Český pitaval

Od manželů
Stodolových
po vietnamskou mafii

s. 201

XI.

Na cestách s českými
prezidenty

Z New Yorku
do Ostravy a Moskvy

s. 221

XII.

Byznys na prahu třetího věku

Od krachu kampeliček
po globální krizi

s. 245

XIII.

Osudová selhání

Od pádu concordu
po rychlík Comenius

s. 267

XIV.

Medailové i jiné boje

Od finále v Petrohradu
přes „kapřiky“
po zlatý Vancouver

s. 283

XV.

Všední život II

České kmeny:
grafitáci, pařmeni
a další

s. 309

XVI.

Kulturní výseč

Od Petra Nikla
přes Evu a Vaška
po Jana Balabána

s. 329

XVII.

Věda a technologie
nejen v české kotlině

Od esemesky po iPad

s. 365

XVIII.

Všední život III

Česko nejen
pro Čechy

s. 389

XIX.

Krajina pro třetí milénium

Od Pražského hradu
po moravské vinice

s. 409

Milénium: POČÁTEK

2000-2010

**CO BYSTE RYCHLE ODPOVĚ-
DĚLI,** kdyby vás někdo požádal, ať bez většího rozmyslu jmenujete zásadní událost z let 2000 až 2010? Pokud vynecháte osobní vzpomínky, asi se vám vybaví hlavně tohle osudové datum: 11. září 2001. Zničení newyorského Světového obchodního centra islámskými teroristy dějiny zaznamenaly jako „den, který trvale změnil podobu světa“. Sotva se naše planeta otrpala ze studené války, začal nový globální střet, jehož mírové vyřešení bylo v nedohlednu.

Kniha, kterou držíte v ruce a jež navazuje na předchozí svazek Taková byla 90. léta, je zaměřena především na domácí politické, kulturní a společenské dění z první dekády třetího milénia, ale americkou tragédií ze září 2001 nemohla pominout. Válka s terorismem totiž změnila i Českou republiku a 11. září se například rozplynul jen rok starý sen prezidenta Václava Havla, když v sídle OSN promluvil o vizi pokojné planety s jedinou společnou světovou vládou pod patronací OSN. Namísto toho si čeští vojáci sballili plnou polní a zamířili do Afghánistánu a Iráku.

Pokud někdo o silvestrovské půlnoci v roce 1999 věřil, že dvojka na počátku letopočtu přinese do české společnosti konečně klid, splnilo

se mu přání jen částečně. V letech 2000 až 2010 se ve Strakově akademii vystřídalo hned osm (!) českých vlád a v prvé půli dekády jako by vůbec pokračovaly „divoké devadesátky“. Spolčení části politiky, justice i byznysu s podsvětím však byla přece utnuta alespoň některá chapadla, třeba po soudním řízení s obávaným Berdychovým gangem, přičemž očistě paradoxně pomohli i sami tuzemští mafiáni, když si vyřídili účty s Františkem Mrázkem nebo když Radovan Krejčíř utekl z republiky.

Stejně jako ve svazku o 90. letech líčení temných událostí doby střídáme připomínkami optimistických či bizarních momentů. Češi v popisované éře například získali hned čtyřikrát hokejové zlato a ani na evropském fotbalovém šampionátu v Portugalsku neměli daleko k medaili. Na olympiádách zazářila Kateřina Neumannová i Martina Sáblíková a ve světové vědě třeba Antonín Holý, který dal nemocným AIDS šanci na delší život. Češi ovšem drželi i mnohá méně chvályhodná prvenství, třeba pili nejvíce piva na světě a posílali nejvíce esemesek v Evropě.

Nízké se v knize opět střídá s vysokým, přičemž mikropříběhy doplňující jednotlivé fotografie se opírají

především o dobové citace z tisku, často dokonce s protichůdným vyzněním. Tahle kniha se totiž zrodila v novinářském prostředí, a proto jsme jí chtěli nechat autentický nátlak doby, který v letech 2000 až 2010 vytvářela právě česká média.

Jaromír Soukup
generální ředitel vydavatelství
EMPRESA MEDIA, a.s.

První týden milénia

Od novoroční kocoviny po milionovou výhru

Probuzení ve třetím tisíciletí

Na přelomu věků

Spor o milénium

Závody o první dítě

Pivo, saka a trpaslíci

Další tisíciletí válek?

První schůze vlády

Mistři světa

**Oposmlouva
Miloš + Vašek**

**Počítač do každé
rodiny**

**Do nového milénia
s miliony**

UVÍTÁNÍ LETOPOČTU s fascinující číslovkou 2000 si nenechalo ujít pražské Staroměstské náměstí ani domorodci na ostrově Millennium v Tichém oceánu. Ačkoli vědci a historici úpěnlivě upozorňovali, že nové milénium a s ním i třetí tisíciletí po Kristu začne až 1. ledna 2001, číslovka s dvojkou a třemi nulami byla přitažlivější. Záleželo však na jednotlivcích, jak si s třetím tisíciletím poradili, přičemž tato kniha raději zahrnuje celé sporné období. Papež Jan Pavel II. nepochyboval a kázal o příchodu třetího milénia, zatímco český prezident Václav Havel raději mluvil jen o „přelomu věků“ a premiér Miloš Zeman zahájil svůj novoroční projev pro rok 2000 záměrně šalamounsky: „Vážení spoluobčané, vážené spoluobčanky! Obracím se k vám ve dnech, kdy celý svět přivítal tisíciletí, které nepřišlo, a rozloučil se s tisíciletím, které neodešlo.“

Nejrůznější náboženské sekty spojovaly s příchodem roku 2000

apokalyptickou katastrofu a ajtáci na celém světě se obávali katastrofických následků, kdy počítače nezvládnou překódovat rok 1999 na rok 2000 a vytvoří nesmyslné datum 19100 (odborně Y2K, Year 2000 problem). Na mystický konec světa ani na havárie jaderných elektráren či kolaps letectvého provozu však nedošlo a první dny nového tisíciletí (či první dny posledního roku druhého milénia) běžely jako všechny dosavadní, jak dokazuje i následující procházka prvním týdnem roku 2000. Dál se rodily děti, dál se prodávalo levné zboží u stánků, dál se pilo pivo a na mnohých místech planety i krvavě válčilo. Jen bylo vše pořád propojenější, rychlejší a možná i bláznivější. „Svět je propojen více než kdykoli v historii a pokračující procesy globalizace budou klást otázku, kam lidstvo kráčí a co chce dělat v příštím tisíciletí,“ prohlásil na počátku milénia americký prezident Bill Clinton.

Probuzení ve třetím tisíciletí

První den roku 2000 na pěší zóně v centru Prahy, pět hodin ráno, 1. leden 2000.

Když pražští zametači začali brzy ráno uklízet Prahu, potkávali i spící opilce, na záchytkách ale bylo plno. „Na lůžka jsme přijali 14 klientů a propustili v novoročním polední,“ shrnula pro Večerník Praha vedoucí lékárka oddělení pro léčbu závislostí Fakultní nemocnice Královské Vinohrady (FNKV) MUDr. Sančíková. První den třetího tisíciletí se na záchytné stanici probudil i Holanďan, Slovák či Polák. A pilo se i na Nový rok. „Okamžitě po uvolnění lůžek začala záchranná služba přivážet další pacienty. Od poledne do podvečera jsme přijali sedm opilých mužů a jednu ženu. Jednoho pacienta jsme museli v těžkém bezvědomí předat anesteziologicko-resuscitační klinice,“ informovala Sančíková. Silvestrovská pyrotechnika v Praze nikoho vážně nezranila, do Centra popáleninové medicíny FNKV ale vrtulník dopravil muže z Plzně, jemuž petarda popálila 17 procent obličeje. Pražské služby centrum města uklízely od pěti ráno do půl třetí odpoledne.

Na přelomu věků

Prezident Václav Havel před novoročním projevem, manželka Dagmar upravuje choti sako, 1. leden 2000.

Proslov pro nové milénium započal Havel přemítáním o mimořádném okamžiku: „Vážení spoluobčané. Dnes o půlnoci jsme vstoupili do roku velkého přelomu věků. Takový čas lidé tradičně pocítují jako výzvu k zásadnějšímu přemýšlení o sobě samých, o světě, o smyslu všech věcí.“ Pro začátek prý stačí ubrat na sebestřednosti: „Nemůžeme si myslet, že existuje jen Česká republika, ale musíme vědět, že existuje i Kosovo, Čečensko, Somálsko, Rwanda, Východní Timor...“ Havel také shrnul poslední dekádu uplynulého milénia. „Je smutné, že naše nevlivnější politické strany jsou podezřelé z temného hospodaření, vlastněných záhadných kont a z daňových úniků,“ pohoršoval se, což politici neslyšeli rádi a místopředseda ODS Miroslav Macek projev označil za „plané mudrování“. Předseda Sněmovny a ODS Václav Klaus podotkl: „Chci-li mentorovat a kázat, tak by bylo lepší, aby každý začínal u sebe.“

Spor o milénium

Prezident Teburoro Tito z pacifické ostrovnej republiky Kiribati pluje kolem ostrova Millennium, kde jako jeden z prvních obyvatel planety uvítal první východ slunce v novém miléniu, 1. leden 2000.

Kiribatský ostrov Caroline přejmenoval Teburoro Tito kvůli příchodu milénia na ostrov Millennium a tamní oslavy prvního východu slunce na Zemi viděla miliarda televizních diváků. Prezident ostrova ležícího v nejuvýchodnějším časovém pásmu na samé datové hranici (když na Kiribati vítali půlnoc, bylo ve střední Evropě teprve jedenáct dopoledne) si stejně jako většina světové veřejnosti nepřipouštěl slova vědců, že milénium začne až za rok, tedy 1. ledna 2001. „Římané neznali číslo 0, proto nezavedli pro počátek letopočtu rok 0, nýbrž 1. Roku 1 našeho letopočtu předchází rok 1 před našim letopočtem, takže druhé tisíciletí skončí až 31. prosince 2000,“ uvedl v časopise Květy známý astronom Jiří Grygar. Jan Simmer v časopise Vesmír sice potvrdil, že od počátku letopočtu uplynulo 1. ledna 2000 jen 1999 let, zároveň však chybějící nulový rok v historickém letopočtu označil za formální chybu a hájil počátek milénia k 1. lednu 2000. Tak jak ho slavil téměř celý svět.

